

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

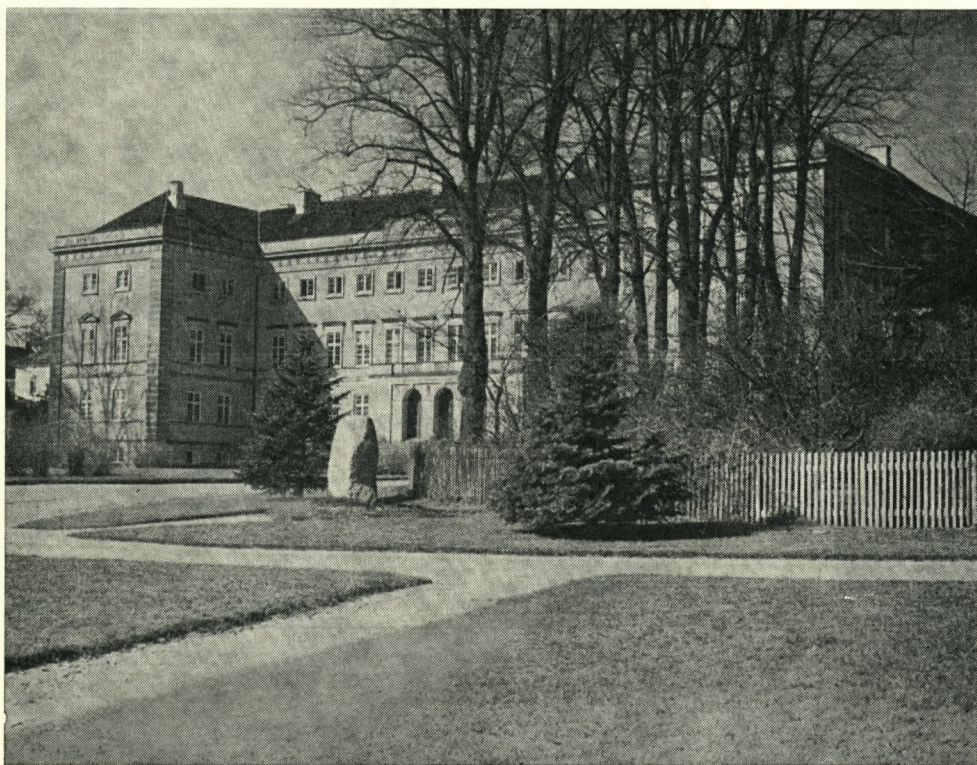
Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Soranerbladet

NR. 4 APRIL 1971 56. ÅRGANG

Fot.: Hagen Hasselbalch

MÅNEDSSKRIFT FOR SORANSK SAMFUND

Højlund & Løgstrup

KONSULENTER
FOR VIRKSOMHEDSLEDERE

*Organisation - Markedsføring
Økonomi*

»Skovhavehøj« 3500 Værløse
Telefon (01) 48 33 22

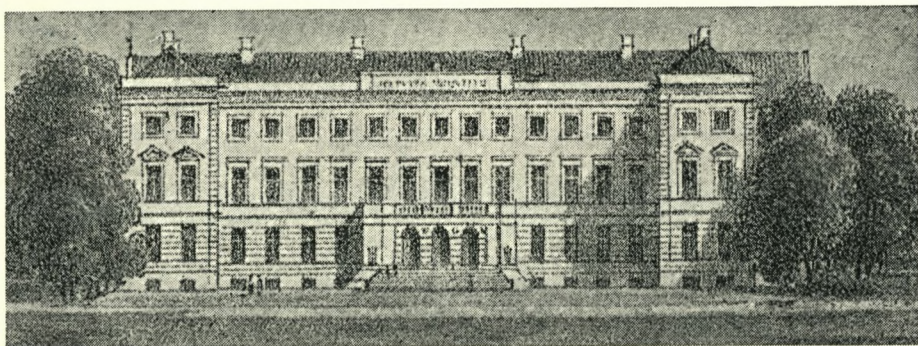

- det er så dejligt nemt!

**SOLMULD GIVER
GROKRÆFTER
TIL DERES PLANTER**

HASSELFORS

Hasselfors Bruks AB, Sverige
Kontor i Danmark, Bygmarken 8, 3520 Farum

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLÅDET

APRIL

56. ÅRGANG

NUMMER 4

Fra min Sorø Tid

I 1942 skrev Pastor Niels Juel Wamberg (1873-1944, s. 1892), søn af Pastor H. M. N. Wamberg, der var præst i Sorø 1884-93, en række fine minder fra sin Sorø Tid. Sor. Bl. bringer nu disse, der giver et billede af det gamle Sorøs kultur.

I vor skoleklub kunne vi gøre, hvad vi ville, uden lærernes indblanding, og disciplinen — om man vil — var i alt fald dér fortræffelig drengene imellem. Klubben hed — og hedder stadig — *Baldur*. I min skoletid var den senere politiker og udmærkede journalist *Niels Bransager* en afholdt og respekteret formand. Han skrev fine digte til vor samling af unge menneskers første brændende udtryk for deres »Sturm und Drang«, deres hjertes blødende kvide. Her har også den berømmelige soraner, Professor *Vilhelm Andersen*, virket, men ikke i min tid. Hans behandling af sproget havde indbragt ham så megen hæder, at den stadig for os blev nævnt som forbilledlig. Og han har jo ikke skuffet siden.

Herman Bang havde været »*Baldur*«s formand, og han skrev mange digte. Skulle en Bang-forsker ikke få fat i

disse klenodier? Det var formandens pligt og ret at læse de indleverede digte op ved møderne. Til forargelse for kameraterne læste han sine egne op først. De besluttede derfor engang at spille ham et puds. Medens han optrådte og allerede dengang gik sådan fra sans og samling og intet bemærkede af, hvad der foregik omkring ham, listede klubherrerne ganske stille ud en efter en og låsede døren.

Da Bang opdagede det, blev han aldeles rasende og sprang ud af et af vinduerne. Heldigvis var det fra 1. sal, og han slap godt fra dette raserispring.

I 1891 fyldte »*Baldur*« 25 år, og da var vistnok *Herman Bang* og, mener jeg at huske, også *Vilhelm Andersen* til stede ved en stor fest, der blev holdt i »*Ridehuset*«. Vi endte med *Punch*. Jeg synes endnu at kunne erindre følgerne.

Var der stille i Sorø, og blev endog

drengene påvirket af den fornemme Tilbagetrukkethed, så skal det dog også siges, at selvfølgelig var der larm engang imellem. Der var cricketkampene med herlovianerne eller med gamle soranere, hvor *Buchwalderne* og *Kalko'erne* særlig udmærkede sig, og der var markederne, som der umuligt kan være marked mere i de danske provinsbyer; en sådan betagethed over at være kommet til staden eksisterer ikke længere, heller ikke byens overlegne smil over al denne bondskhed og legemlige fylde.

Larm var der også i den ellers så stille skov, når forsvarsbrødrene eller missionsfolkene holdt fest på »Pladsen«, der hvor Filosofgangen og Fægangen krydsedes. De første sang fædrelands-sange og holdt taler for kongen, fædrelandet og hæren, de andre sang salmer og holdt vækkelsestaler, især når *Vilhelm Beck* eller pastor *Nyeborg* fra Stenlille førte ordet. Det var fra en gudstjeneste, denne sidste holdt i kirken, at amtmandinden og mange med hende forlod kirken midt under hans temmelig »svovlede« prædiken!

Op der var larm, når vi havde »nøddedag«, men så var det rigtignok kun i skoven, og byen berørtes ikke af denne fest. Rørende var det, at vi drenge havde skovmyndighedernes tilladelse til en dag før alle andre at fylde vore lommer og medbragte poser med de fine gulnede hasselnødder. Den officielle skolekovtur gik — så vidt jeg husker — altid til *Suserup*, men en uofficiel, den gladeste og kådeste skolekovtur, blev altid holdt på Kristi Himmelfartsdag og blev foretaget uden lærerledsagelse, og hvortil vi helst ville, i byens omegn. Kun een gang i min lange skoletid erindrer jeg, at det regnede på denne herlige dag, og vi, præstens sønner, måtte gå i kirke kl. 9.30. Kl. 10 brød imidlertid solen frem, hvad min fader så fra alteret, og respektfuld overfor den hellige skovtur-tradition fik han kordegn *Kaysen* ned til os i vore kirkestole med tilladelse til at fare af sted til

vore kammerater, der nok også havde opdaget, at solen var brudt igennem. På den skovtur var det ikke saftogvand, vi havde med i vore flasker, og stilheden i og uden for byen, når vi kom hjem, var kendelig påvirket af vor lystighed. Thi vi havde inddrukket ikke alene friheden med grådige sanser.

Det skal ikke glemmes, at Akademiet arrangerede 3 baller om året, Fastelavnsballet, Kongeballet og Juleballet. Vi havde lov til at invitere en eller to damer med, og rektor gik selv rundt i klasserne forinden og noterede disse damers navne op på store ark. Hvis der ikke var damer nok, sendtes der indbydelse til *Antvorskov Kloster*, hvor der var et pigeinstitut, der så forsynede os med de manglende skønheder. Kongeballet var strålende, fordi alle byens og egnens honoratiores var indbudte. Herrene spillede kort, og så måtte vi store drenge svinge kammerherreinder og hofjægermesterinder, godsejerinder og embedsmandsfruer, hvad vi følte som en stor ære, men det skal ikke skjules, at helst dansede vi med de unge piger, der var vort hjertes udkårne, og som altid fik borddansen eller 2. vals. Thi vi havde naturligvis balkort til Kongeballet, og vi fik og gav 2 cotillons, som to fornemme damer sad med på en pude. Traktementet var slet ikke ringe. Vi fik te og småkager, hvorpå ballet blev ført op af en balinspektør fra VI. klasse, og Polonaisen blev danset til Riberhusmarchen. Men så var der varme retter og smørrebrød med rødvin og 5-øres konditorkager, men kun 3 til hver. Ganske som 30 år før (det fortælles i Billes »Skoledrenge«) tog forst-råden i grøn, sølvbroderet uniform altid så mange, at en næsvis dreng spurgte ham, om han ikke skulle lade fadet gå rundt! Traditionen bød, at vi inden hjemfarten fik ordre til at drikke bouillon eller kirsebærssuppe for ikke at blive forkølede i den kolde natteluft. Ingen rørte ved disse traditioner eller vovede at modsætte sig dem.

Fra vore skolekomedier er udgået mangen flink komediant og flere berømte. Første gang, jeg spillede med, var i »En Spurv i Tranedans«. Jeg spillede *Mine Tokkerup*. Der var en ung, lidt buttet dreng, der udførte Tokkerups rolle til ualmindelig beundring for det fine publikum. Drengen var *Johannes Nielsen*, den store skuespiller, der blev Det kongelige Teaters direktør! Hvert 6. år var der maskerade, og alle var i kostumer, selv tykke *Emil Jæhnigen*, kun rektor og præsten var ikke udstafferede og havde ikke maske, men de morede sig lige så godt som vi andre. Har vi før talt om Sorøs konservatisme og rangglæde, så skal det dog også siges, at ved et kongebal, hvor gymnastikassistenten, sergent *Holger Nielsen*, havde lært nogle af gymnasiasterne og byens fineste unge damer at danse menuetten fra »Elverhøj«, inklinerede den unge, flotte underofficer både for amtmandens, grevens og rektors døtre, som gladelig dansede med ham i fejende valse. Da han imidlertid bød oberstløjtnantens datter op, svarede den unge dame: »Tak, jeg danser kun med officerer!« *Holger Nielsen*, vor kære lærer, fortalte os det, og vi lovede os selv aldrig nogen sinde at danse med dette fjollede pigebarn, og da var det, at sergenten med et smil sagde: »Men jeg lover jer, at jeg nok skal blive officer,« og det blev han jo, den udmærkede oberstløjtnant.

Fra min skoletid står *Holbergfesten* som den dejligste af alle. *Holberg*, skolens store testator, skulle fylde 200 år, og i den anledning havde rektor *Blichert* planlagt en virkelig storslået fest. I København var vor berømteste lærde, geheimeråd *Madvig*, ekstraordinært blevet udnævnt til universitetets rektor i *Holberg-året*, og det var da også denne store mand, der kom til Sorø som den danske lærdoms ypperste repræsentant for at fejre dagen med os. *Christian IX* tilsagde sin nærværelse, og fra det øjeblik begyndte alt at koge i den lille by. Der skulle laves kongelige møbler og

ny talerstol i solennitetssalen, der skulle bygges æresport, og akademifacaden skulle smykkes med flag og grønt.

Den 3. december 1884 oprandt, og mennesker strømmede til fra alle sider. Disciplene, fint friserede og i de bedste uniformer, samledes, ledet af vore lærere, så nær ved æresporten som muligt, og så tidligt var vi stillet op, at jeg syntes, at vi i timevis stirrede på kongens valgsprog over æresporten: »Med Gud for Ære og Ret«, ord, som også nok fortjener at blive indprentet i modtagelige sind. Om formiddagen ankom ekstratoget med kongen og hans broder, Prins *Hans*, og et pragtfuldt følge, og ragende op over dem alle, skønt han selv var lille af vækst, *Madvig*, tænk, selve *Madvig*, grammatikkens skaber, alle de latinske paragraffers hersker. *Madvig* med det hvide hår og det milde blik. For en latinskoledreng en enestående oplevelse, som aldrig nogen sinde er gået mig af glemme.

I solennitetssalen, som skulle rumme os alle, sad kongen i en tronstol, og selv om den måske teknisk ikke kunne kaldes således, vil jeg til min dødsdag bekræfte, at jeg ved den lejlighed så *Christian IX* sidde på en trone. Følget var anbragt på fine røde stole. I min 11-årige fantasi var det selve eventyret, der blev til virkelighed, og egentlig kan det undre, at jeg i dette rids af begivenheden for så længe siden, mit første møde med det officielle Danmark, ikke mener at have set kongen med krone på hovedet, hermelinskåbe over skuldrene og scepter og rigsæble i hænderne. (Sluttes).

Soranerfrokosten

Torsdag den 1. april 1970

Det var, som i marts måned, kun en lille flok, der var mødt frem til frokosten den 1. 4. *Clausen* repræsenterede bestyrelsen og havde for en gangs skyld medbragt den smukt indbundne proto-

kol, der er beregnet til at rumme frokostdeltagernes navne og vel også navne på deltagere i andre af Soransk Samfunds møder. Til gengæld måtte Clausen atter bede den tålmodige vært om et par ark brevpapir, så vi kunne skrive under på en hilsen til rektor Østergård på hans 60-års fødselsdag d. 11. 4 og på et takkebrev til Hans Nikolaj Hansen (R. 1905), bosiddende i Omaha, Nebraska, der havde sendt frokostdeltagerne en flaske cognac via Brincker, der ikke selv var tilstede, fordi han p. t. rekreerer sig i Rumænien. Kindt bragte en hilsen fra Hans Rose (R. 1909), der siden 1917 har haft arbejde og bopæl i USA, men nu gerne vil hjem til Danmark og spørger, om nogen kan hjælpe ham til en lejlighed. Kindt har kontakt med ham. — Endelig spurgte *Kann Rasmussen* forsigtigt, om bestyrelsen havde tænkt på at lave en Sorø-udflugt i år, og Clausen svarede, at det havde den ingenlunde.

Dermed var de alvorlige emner udtømt, og man faldt i snak om nutid og fortid, blandt andet om flere minder fra julekomedierne og om forskellige lærere, mest om hr. Jæhnigen, der havde undervist både Hebo og Mackeprang. Begge mindedes ham med tak og glæde og små, sjove ting: livsvisdom, koncentreret i en bemærkning om, at de to skønneste goder her i livet er Mozarts musik og stegt and.

Da vi var så få, slog Hans Nikolajs cognac vældig godt til, men der burde have været flere til at nyde den. *Næste Soraner-frokost* er d. 6. 5., som også er St. Bededagsaften. Men man kan da udmærket spise frokost på Grand og nyde de varme hveder hjemme om af-

tenen, så mød endelig talstærkt frem den 6. 5.

EVJ.

Direkte fra båndet XII

Samtale med direktør Jørgen Jensen
16. 9. 1965

— Har du haft noget med NATO at gøre?

— Ikke meget. Jeg har haft den glæde en enkelt gang, 1963, at deltage i en NATO-parlamentarikerkonference i Paris.

— Og Nordisk Råd?

— Der er jeg suppleant og har deltaget temmelig meget i komitéarbejdet i det socialpolitiske udvalg.

— Tror du et valg i Danmark i dag ville falde ud omtrent som i Norge.

— Det tror jeg bestemt. Jeg tror, at flere og flere har den indstilling, at det er sundt at skifte regeringsmagten. Dertil kommer, at sådan som samfundet udvikler sig, erhvervsmæssigt, økonomisk, socialt, vil der være en tendens til, at de såkaldt borgerlige partier vil få større tilslutning og større indflydelse.

— Burde Konservative og Venstre ikke forlængst have sluttet sig sammen i eet stort Folkeparti? Det, der nu skete og gik i vasken, kunne det ikke være sket for ti år siden, så man havde fået en stor folkelig blok som modvægt mod Socialdemokratiet?

— Jo. Der er meget, der taler for det, men også noget, der taler imod. Der er den ting — nu er du jo selv industrimand — at man skal producere samlet, men sælge under forskellige varemærker, fordi folk så har mere at vælge imellem. Og dette sidste moment kan også til dels gælde i politik, hvor man har en vis variation i synspunkterne, således at det samlede resultat bliver, at når der er to borgerlige partier, så får vi større tilslutning. Men på den anden side kan jeg godt se, at hvis man

var eet stort, liberalt Folkeparti... det ville i sig selv give anledning til større tillid, således at dette kunne give bedre resultat...

— I stedet for, at man som nu har fire borgerlige partier og måske får et femte af »udbryderne«.

— Det sidste tror jeg nu ikke på resultater i noget... Jeg er personlig tilhænger af en borgerlig samling, og det er der mange, skal vi sige i toppen af partierne, der er.

— Nu skal vi lige tale Sorø. Har du føling med Sorø, er der forskel på 1933 og i dag?

— Ikke meget tror jeg. Jeg boede i byen det første år ude ved landstationen hos en trafikkontrollør og senere på alumnatet. Jeg var meget glad for Sorø. Jeg blev gammelsproglig student, og det der morede mig mest, var latinen, hvor jeg havde lektor Holten-Bechtolsheim, som jeg mindes med den allerstørste taknemlighed.

— Han var formodentlig en af de største personligheder, der har været på Sorø.

— Absolut. Men vi havde iøvrigt mange dengang.

— Var det en fordel i din senere karriere, du var klassisksproglig?

— Det kan man ikke påstå. Dengang skulle klassikerne også læse matematik de første to år, og det har jeg senere skullet bruge i mit studium, men iøvrigt har jeg den private opfattelse, at det stort set er ligegyldigt, hvad folk lærer i deres ungdom, bare de lærer at lære noget!

— Rent kulturelt er det vel en fordel at have den klassiske uddannelse, sådan som det var almindeligt for halvandet hundrede år siden?

— Jeg har følt det som noget godt i hvert fald og har vedligeholdt — meget spagfærdigt — forbindelsen med dengang — dog kan jeg ikke mere græsk, skønt jeg fik en pæn karakter i det.

— Hvilke andre lærere satte du særlig pris på?

— Vi havde dr. Ussing i dansk, og han satte stærkt præg på mig. Jeg havde dr. Helms i tysk og daværende adjunkt C. C. Andersen i matematik.

— Han blev senere rektor i Gentofte; også gammel soraner!

— Ja, og så havde jeg adjunkt Raft i græsk, og det var ganske morsomt, for det var første gang Raft fik et græsk hold, og jeg havde det bestemte indtryk, at han måtte læse sine lektier fra time til time — ganske på samme måde som vi andre. Det var naturligvis lidt besværligt, når vi både havde det om formiddagen og om eftermiddagen. Dengang havde vi jo delt skoletid. Jeg erindrer endnu, at Raft, da jeg var blevet student, spurgte, om han måtte få mine glosebøger, og det fik han! Han og mange andre var virkelig personligheder, som jeg mindes med stor glæde.

— Hvem af dine samtidige satte du særlig pris på? Har du forbindelse med nogle af dem endnu?

— Forbindelse, ja, måske ikke stort, men vi mødes da af og til. En af mine gode gamle kammerater er Sanders, dommer i Grindsted, og Henning Blume, kontorchef på Københavns rådhus.

— Lehrmann?

— Lehrmann, han er gået ind i industrien (hos Bähnke), ham møder jeg af og til. Per Lorenzen, han var vist nysproglig, er også blevet industrimand, direktør for Ota. Så sent som i går traf jeg Jakkhell, der er norsk ambassaderåd her i København (1966: Norsk generalkonsulent i Marseille).

— Han var norsk, men født i Belgien og gik på Sorø! Så var der Knud Raaschou-Nielsen. Træffer du ham?

— Sjældent, men jeg ser da hans billeder og glæder mig derover. Han var allerede kunstinteresseret, kunstbegaftet dengang. Og hans far, min rektor, mindes jeg da også med stor glæde.

— Kommer du nogensinde til Sorø nu? (Fortsættes s. 43)

Hermed har vi den glæde at indbyde til

Fraternitas Soranas 35. stævne

der — Deo volente — afholdes på

Liselund ved Slagelse

i dagene 25.-27. maj 1971

Vi vil søge at gennemføre følgende program:

Tirsdag den 25. maj:

Kl. 15.00 Velkomst. Kaffe eller the. Derefter frit samvær.

Kl. 18.00 Middag.

Kl. 20.00 Haslevpræsten Oluf Paaske fortæller om armenierne i fortid og nutid.

Onsdag den 26. maj:

Kl. 8.30 Morgenbord. Derefter andagt ved Johannes Toftager.

Kl. 10.00 Foredrag af Soransk Samfunds tidligere formand

A. Kann Rasmussen: Nogle soranere i forrige århundrede.

Kl. 12.00 Frokost.

Kl. 14.00 Udflugt, først og fremmest til Sorø.

Kl. 18.00 Middag.

Kl. 20.00 Kammeratskabsaften under hvilken farvebilleder vises.

Emne: Israel. Fortæller: Jens Juul.

Torsdag den 27. maj:

Kl. 8.30 Morgenbord. Derefter andagt ved Johannes Busch.

Kl. 10.00 Ordinær generalforsamling og afslutning.

Kl. 12.00 Frokost.

Prisen for opholdet på Liselund, alt incl., er sat til 125 kroner pro persona. Ønskes enkeltværelse, betales 10 kroner ekstra. Forbehold, om ny afgiftslov skulle træde i kraft. Man afregner med fru Revsbæk, Liselund, 4200 Slagelse, telefon (03) 52 21 20. Tilmelding til stævnet sker til sekretæren, Skovvangsvej 7, Strøby Egede, 4600 Køge, inden den 5. maj 1971. Hans telefon høres ikke altid.

Da vi i 1934 mødtes på Liselund, var mangt og meget anderledes. Nu får vi lov at bo i en nyindrettet fløj, hvor værelserne er udstyret med bruse og toilet.

Det er vort håb, at den omstændighed, at mødestedet i år er ret nært ved Sorø og de kendte, kære steder, vil medføre stor tilslutning, og vi byder på forhånd enhver frater et soror og hvem der iøvrigt sympatiserer med vort formål: at mødes om vor gamle skole på kristen grund, hjertelig velkommen.

*Bakmann Christensen
Jens Juul Sørensen*

*Ebbe Christiansen
Olaf Krog-Meyer*

— Af og til, men ikke tit. Jeg har dog lagt mærke til, at de har fået væsentligt mere komfortable forhold dernede.

— Du kommer ikke i Soransk Samfund?

— Nej, desværre. Det er forkeret af mig, det erkender jeg, når jeg læser om de hyggelige sammenkomster.

C. C. Hoffgaard.

60 år

Rektor Arne Østergaard

1911 — 11. april — 1971

Ved rektor Arne Østergaards 60 års fødselsdag vil Soraner-Bladet gerne være med blandt de mange, der hilser ham.

Arne Østergaard er den tredje soraner, der i dette århundrede har ledet Sorø Akademis Skole: 1911—41 H. Raaschou-Nielsen, 1941—43 Axel West og fra 1958 Arne Østergaard. I sin Sorøskoletid 1926—29 drømte han ikke, som Raaschou-Nielsen, om at blive rektor på sin gamle skole, men det blev hurtigt klart, at hans faglige dygtighed forøget med store pædagogiske evner prædestinerede ham til en fremtrædende stilling i den danske skole.

Vejene gik fra Helsingør over Nykøbing F. til Sorø.

Rektorårene i Sorø har været en tid, fuld af problemer og omvæltninger. 1958 var et rektorat et roligt embede, men i 60-erne begyndte modsætningen mellem den tidligere generation og de unge at skærpes. Rektor har vist, at han har sine meningers mod; ofte har han fremsat stærke udtalelser, og han mener (i følge interview i »Dagbladet« 7. april), »at den nuværende leflen for de unges ytringer svækker deres evne

til at udtrykke deres meninger, hvorefter mod den modstand, vi mødte, tvang os til at formulere vore meninger.«

Lokalt har mange opgaver krævet og opnået deres løsning: Uniformsspørgsmålet, restaureringen af Molbechs Hus samt opførelsen af de fem nye alumnaater. Og i den kommende tid står hovedbygningen overfor store ændringer.

Sligt stiller krav til sin mand; men rektor vurderer kravene ud fra en sund, nøgtern menneskelighed og med bestræbelse for at gøre ret og skel over for de forskellige anskuelser.

Soransk Samfund og Soraner-Bladet har grund til at takke rektor; han er klar over, at der bør herske det bedste forhold mellem Skole og Samfund, og dette realiserer han i praksis ved siden 1962 at være medlem af Samfundets bestyrelse og siden 1956 bestyrelsesmedlem i Sorø Kunstmuseum, ligesom han i de senere år har givet Sor. Samf.s årsfest en smuk ramme ved at overlade det skolen til afbenyttelse.

P. Sch.

Min skoletid

Af Poul Schjærff

II.

ACADEMIA SORANA

Næste lærergruppe var de midaldrende. Glahn er allerede omtalt, ligeså Lauritzen.

En særdeles original person var O. Zoffmann, der docerede naturhistorie og botanik. En lille mand under middelhøjde, et rundt ansigt med noget udstående øjne; bevæbnet med en narhvalstænder, hvormed han ofte redte sine sparsomme lokker. Han hævdede sig fint

ved sin faglige dygtighed, sin lune humor, lidt koket fremsat på sjællandsk, og sine slående argumenter. Vi gjorde os gode venner med ham, dels ved, som tidligere omtalt, at deltage i hans sløjd-undervisning, dels ved at melde os som medlemmer af dyreværnsforeningen »Svalen« for den summa af 25 øre pr. år.

Som en edderkop i sit net var han i museets stue-etage centrum i et halv-kredsformet amfiteatralsk opbygget bænkesystem, hvor jeg beskedent indtog en plads på galleriet. Men ak, Nemesis ramte mig. Han havde en modbydelig kasse med alskens kornsorter og frø; mit faste udgangspunkt var majs, let at kende; resten lærte jeg udenad. Men en dag vendte han kassen, og da jeg ikke var elastisk nok til at reproducere indholdet i omvendt orden, opdagede han min pyramidalske uvidenhed og flyttede mig ned foran ham selv, hvor jeg kunne blive offer for hyppige spørgsmål og lemlæstelser af narhvalstanden.

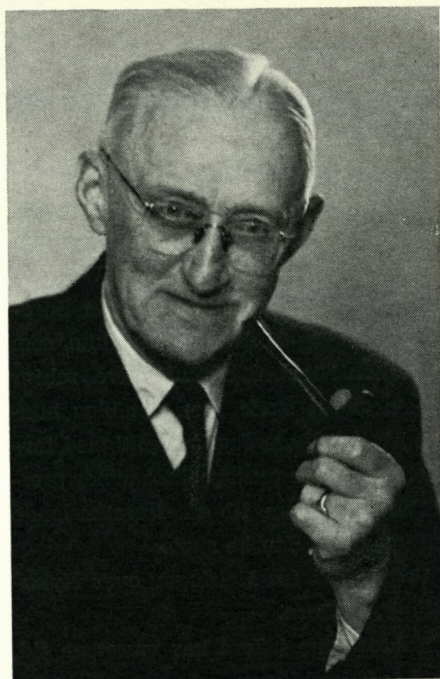
Et andet spændingsmoment var kassen med sommerfugle. På hans spørgsmål: »Hvad er *ded* for en?« svarede jeg, da sommerfuglen var nydelig gul: »Det er en admiral«. »Så må det sågu' være en japansk«, replicerede Zoffmann, virkelig vittigt, efterdi vi befandt os i den russisk-japanske krigs dage.

Til botanik skulle vi »samle planter«; her havde jeg medbragt et eksemplar af giftplanten Bulmeurt; men langt fra at påskønne min indsats bemærkede han med et sarkastisk smil: »Den har du sågu' taget i redaktør Martins have« — ganske rigtigt; omtalte have var et vildtvoksende botanisk Eldorado. Lige

så utaknemmelig viste han sig, da jeg med megen møje efter Rostrups Flora havde »bestemt« en plante som hørende til bøllefamilien; i stedet for at glæde sig over min færdighed sagde han tørt: »Det gør du sågu' osse!« Meget mere kunne fortælles om ham, som vi egentlig godt kunne lide, men man må stoppe og henvise til Sor.-Bl. 1953: 55.

(Fortsættes)

Dødsfald

KNUD BJØRNING

* 10 maj 1885 — † 17. marts 1971

I en del år prægedes Sor. Samf.s frokostmøder af to herlige gamle soranere. De ydede et betydeligt bidrag til mødernes gode forløb ved deres vitalitet (trods høj alder), uskrømte gode humør og fortælleevne. Dertil dannede de ved deres ydre et morsomt par, idet den ene, ekspeditionssekretær Axel

BATØK

De, der vil vise deres imponerende muskelkraft, bedes give møde til

Batøkkamp

Kr .himmelfartsdag den 20. maj på det sædvanlige sted i
Charlottenlund skov.

Mød talrigt op kl. 10.

Feilberg (1883—1968) grangivelig lignede den amerikanske udenrigsminister Foster Dulles, medens den anden, Knud Bjørning, var Feilbergs chef, præsident Truman.

Knud Bjørning udgik fra Sorø 1901, tog senere andetsteds real- og handels-eksamen, udfoldede en broget virksomhed af betydningsfuld art herhjemme og i udlandet og var 1929 til 1951 knyttet til ØK som ladningsinspektør.

Så vidt jeg ved, var det Dalgas Langballe, der lokkede ham med til en frokost. I begyndelsen forholdt han sig stilfærdig afventende; men en dag foldede han sig ud med et par anekdoter — pointen klar og fremsat med et lille medvidende smil.

Gang på gang havde vi lejlighed til at nyde disse indslag, der udsprang af et enestående forråd af små-oplevelser, et vidnesbyrd om, at han havde indsuget livet, iagttaget menneskenes færd og bedømt dem med humor og forståelse.

Den samme forståelse viste han overfor mig ,der her takker for et trofast venskab.

Forbavsende længe bevarede Knud Bjørning et godt helbred — men de senere gange udeblev han fra møderne,

og da jeg sidst talte med ham i anden halvdel af februar, klagede han over kvalme og appetitløshed. Han blev indlagt på Bispebjerg hospital. De følgende to dage virkede han klar og kunne komme med en lille spøg, sådan som man kendte ham — men onsdag den 17. ebbede livet ud.

Knud Bjørning befandt sig godt blandt soranske kammerater, og mange vil savne ham.

P. Sch.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i maj:

3. Bankbestyrer *Hagbard Brøndkjær* (f. 1901)), Svejagervej 42, 2900 Hellerup.
4. Pens. forvalter *Erik Clausen* (f. 1901), Sønderparken 34, 4930 Maribo.
6. Generalmajor *Christian Friis* (f. 1896), Grønnevej 253, 2830 Virum.
6. Bagerikonsulent *Erik Møller* (f. 1911), Hosby pr. 7130 Juelsminde.
6. Kaldskapellan *Ove Berg* (f. 1921), C. N. Petersens Vej 23, 2000 Kbhvn. F.

12. Underdirektør *Hans Müller* (f. 1911), Holger Danskes Vej 29 B, 2000 Kbh. F.
14. Fhv. gdr. *Lauritz Hansen* (f. 1901), Peter Dams Vej 6, 4180 Sorø.
16. Overbibliotekar *Ejnar Gade* (f. 1896), Hans de Hofmannsvej 6, 7000 Fredericia.
17. Direktør *Knud Balle* (f. 1911), Svinsbjerg, 8654 Bryrup.
23. Engineer *Ejgil Rasmussen* (f. 1911), 200 West Jackson Avenue, Knoxville, Tenn., U.S.A.
24. Tandlæge *Julius Sundby Rasmussen* (f. 1886), Torvet 2, 8700 Horsens
28. Skovrider *Fritz Lorenzen* (f. 1891), Kyse pr. 4263 Hyllinge.
31. Bankbestyrer *Ivar Holst* (f. 1896), Lyngborgvej 7, 3460 Birkerød.

*

Profesor i historie ved Københavns Universitet, dr. phil. *Niels Skyum-Nielsen* (s. '40) er fra 2. april 1971 optaget som medlem af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab.

*

Erik Lund (s. '19), Fredericia Gymnasium, tager fra 31. juli 1971 sin afsked som rektor. Fra samme dato tager *Halfdan Beck* (s. '23), Sorø Akademis Skole, afsked som lektor.

*

Aalborgs lands- ja europakendte kommunaldirektør *Hans Nielsen* (s. '22) har fra 31. marts taget sin afsked. Han fejredes i flere tempi: I byrådsmødet den 22. marts rettede borgmester Marius Andersen en tak til ham for 24 års virke og meddelte, at byrådet havde besluttet at lade ham male, noget, som ellers kun overgår borgmestre, og ved en reception i Aalborgshallen nogle dage senere fik han afgang »med manér« — et utal af gaver samt hjertelige taler ved den påfølgende frokost. 40 procent af de 30 deltagere tog ordet. Man fremhævede

Hans Niensens indsats i det intereuropæiske kommunale samarbejde; her karakteriseredes han som en pionér. Hans Nielsen takkede i et blændende causeri, båret af vid og åndelig vitalitet.

*

Sorø Akademis skoles tre håndboldhold sejrede den 10. februar i alle tre kampe mod Herlufsholm. Kampene blev spillet i Sorø-hallen efter middag, og resultatet blev, at c-holdet vandt 13-7, b-holdet 13-5, mens a-holdet vandt 19-12.

Sorø Akademis skole er klart i spidsen med 28 points, dobbelt så mange som Stenhus, der har 14 på andenpladsen. Næste onsdag spiller soranerne i Holbæk-hallen mod Stenhus, og de sidste kampe finder sted i Køge mod Køge Gymnasium.

Efter den 22. februar at have besejret Køge med seks mål mod to er Sorø Akademis håndboldspillere urørlige på førstepladsen i turneringen. Sejren medførte, at spillerne kunne hjembringe turneringens store håndboldpokal.

Akademisterne kom hjem med følgende resultater: C-holdet vandt 12-6, B-holdet sejrede 16-12 og A-holdet spillede uafgjort 16-16.

*

Efter 222 års tilværelse — begyndt 3. januar 1749 — afgik »Berlingske Aftenavis« den 25. februar 1971 ved døden — den dag udsendtes dens sidste nummer. Det særligt dræbende slag rettedes mod avisen, da postvæsenet 1968 standsede eftermiddagsudbringningen. En basering på løskøbere er uberegnelig, og TV-avisen har gjort sit, folk kører nu hjem i deres bil — og kan selvfølgelig ikke læse aftenavisen dér. Der fortsættes med »Berlingske Aftenavis Weekend«, der vist har en ret betydelig udbredelse. Nummeret 26.—27. februar bringer avisens historie samt facsimile af nogle

gamle avertissementer, hvoraf følgende fra 28. januar 1754 vil interessere soranere:

Udi sidst afvigte Nat Klokken 1 Slet blev vores store og udødelige Hr. Baron *Ludvig Holberg*, efter en langvarig Svagthed, ved den timmelige Død i hans Alders 70 Aar, til ubodelig Forliis for Videnskaberne, bortkaldet fra denne Verden.

*

Pastor emer. *Anders Malling*, siden 1963 bosat i Sorø, fyldte den 25. februar 75 år og modtog netop i dagene omkring det halvrunde åremål en velkommen fødselsdagsgave, nemlig fra kirkeministeriet 40.000 kr. til udgivelse af et to binds værk, indeholdende 420 biografier af danske (og enkelte norske) salmedigtere. 1960—66 udkom i fem bind hans »Dansk Salmehistorie«. Ind imellem dette arbejde har pastor Malling udarbejdet biografierne; i et halvt århundrede har han forsket og studeret og dermed beriget vor litteratur med værdifulde arbejder. Pastor Malling håber at nå slutstenen på sit værk med et bind om danske salmebøger.

*

Brandchef i København, civilingeniør *Jan Ammitzbøll*, R. af D., er under 14. februar 1971 udnævnt til R. 1 af Dannebrogordenen (s. '21).

Konstitueret sognepræst for Ferslev, Dalle og Voldsted i Aalborg Stift, *Eigil Ernstsøn* (s. '32), er beskikket til sognepræst for samme menigheder.

RIDDERKORS

Ved en højtidelighed i den danske ambassade i Paris overrakte ambassa-

dør, dr. phil Erik Schram-Nielsen torsdag den 11. marts ridderkorset af Dannebrogordenen til forlæggeren, generalkonsul *Sven Nielsen* (r. '18). Blandt gæsterne var den franske udenrigsminister Maurice Schumann.

I »Jyllandsposten« (7. marts 1971) skildrer Ebba Friis Jespersen Sven Nielsens eventyrlige karriere. Boghandler-sønnen fra Ølgod drog efter boghandleruddannelse forskellige steder herhjemme 1924 til Paris hos danskeren Vald. Rasmussen, hvor han bl. a. havde det hverv at tænde op i kakkelovnen, så snart han kom om morgenen. Herfra kom han til det store franske firma Hachette, og 1926 stiftede han og hans unge franske hustru et beskedent foretagende Messageries du Livre, baseret på eksport af franske bøger til udlandet. Med anden verdenskrig ophørte al eksport; så begyndte han egen virksomhed som forlægger, Presses de la Cité 1944, dels omfattende franske klassikere, dels udenlandske som Peter Cheyney og Caldwell. Efter krigens slutning blev bøgerne revet væk, og nu er Sven Nielsen generaldirektør for en sammenslutning af ca. en halv snes forlagsvirksomheder, hvad der indebærer umådelige fordele ved indkøb af papir, transport, reklame og andre udgifter. En af hans fornemste udgivelser er General de Gaulles memoirer.

Sven Nielsen er tillige dansk generalkonsul i Paris.

Sorø Akademi på ny vinder:

Danmarksmesterskabet i gymnastik for gymnasier er atter vundet af Sorø Akademi, som den 1. april slog Sct.

Knuds Gymnasium, Odense, i finalen. Det er andet år i træk, at akademisterne kan hjemføre den eftertragtede pokal.

Der var på intet tidspunkt spænding i kampen, idet Sorø Akademis gymnaster hele tiden lå 2—3 point foran deres kammerater fra Odense, samlet blev det til en sejr på 238.36 point foran Sct. Knuds 216.49.

Lektor Johs. Larsen overrakte pokalen til Sorøs anfører og bedste gymnast, Jes Melbye. Det øvrige sorøanske hold, i rækkefølge efter placering ved skolemesterskabet, så således ud: Kim Melbye, Helge Bramsen, Henrik Jandorf, Mogens Karlshøj, Søren Lyngsgaard og Aksel Karlshøj.

*

Selv kannibalerne besidder en vis humanitet. Om tirsdagen fortærer de således kun fiskere.

Var det sønnen, der lå i faderens kiste?

I nr. 6, 1970 af det populærhistoriske tidsskrift »Skalk« skriver museumsinspektør Hans Stiesdal, Nationalmuseet, at det ikke kan udelukkes, at det ene af de to skeletter, der blev fundet i Esbern Snares grav i Sorø kirke, tilhører Esbern Snares søn, Absalon Bælg.

Magister Stiesdal kan henvise til det gamle gravkatalog, hvoraf det fremgår, at Absalon Bælg skulle være begravet ved siden af sin far. I graven ved siden af fandt man to børneskeletter, men det var tydeligt, at der havde været en ældre begravelse. I blykisten i graven midt for alteret lå Esbern Snares skelet på reglementeret vis, men det andet skelet var bunket sammen i »fodenden« af kisten, idet kranierne af de to begrav-

vede dog lå i hovedenden. Graven har altså været åben en gang tidligere, nemlig da de løse knogler blev lagt ned.

— Det er et højst usædvanligt materiale, vi er kommet i besiddelse af gennem denne og tidligere udgravninger i kirken, skriver museumsinspektøren. En så anselig skeletsamling, repræsenterende flere generationer af en familie, der levede for 8-900 år siden, er i virkeligheden helt enestående. De arvelighedsmæssige, sociologiske og kulturhistoriske perspektiver heri synes at være endog meget stor.

I sin artikel nævner magister Hans Stiesdal Saxos skildringer af Esbern Snare som krigsmand. Hans skelet i Sorø kirke har været udsat for al den voldelige overlast, som en sand krigshelt kan blive til del. Arme og ben har været brækkede, men er vokset sammen igen. I heltens senere tid må gangen have været besværlig og haltende. Esbern Snare menes at have været nær 80 år, da han døde i 1204.

Adresseændringer bedes meddelt til
SORANSK SAMFUND: Kassereren
Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10
2860 Søborg
Tlf. (01) 69 11 44
Postgiro 1710

SORANERBLADET: Redaktion
Lektor P. Schjærff (ansvarshavende)
Højagervej 67
2960 Rungsted Kyst
Tlf. (01) 86 38 32

SORANERBLADET: Ekspedition
Direktør N. E. Løgstrup
»Skovhavehøj«
3500 Værløse
Tlf. (01) 48 33 22

Fr. Palm Greisens Bogtrykkeri

TH. C. JENSEN
1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14
(03) 63 03 58
4180 Sorø

HOTEL
POSTGAARDEN
SORØ

(03) 63 22 22
1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

Sorø Akademis
I. Skovdistrikt

Har De kakkelloven, har vi brænde

Telf. (03) 63 01 35

ORLA NIELSEN

(03) 63 02 58

Byens førende forretning i
Akademibeklædning

MERKUR A/S

HERMODSGADE 24
ÆGIR 8888

*Kaffe og The
en gros*

HARBOE
Silver

- den slukker
tørsten
bedre
- og smager
liffligt !

**En luksus-pilsner
til hverdags-pris**

HR FULDMÆGTIG
LOUIS VICTOR A MATHIESEN
VESTERBROGADE 208-3 TV
79 KØBENHAVN V

1939-1971

Motto:

En god historie kan ikke fortælles for tit.

